

BÁO QUÁN
Số 1422 đường Lagrandière
SAIGON
TELEPHONE N° 606
CÁC NHÀ : NGUYỄN-PHAN-LONG
Quận 1 : NGUYỄN-VĂN-SÁM
Năm thứ nhất - Số 14

BƯỚC NGÀN NAM

BÁO XUẤT BẢN MỒI NGÀY

GIA BAO
Mỗi năm... 32.600
Sáu tháng... 8.50
Ba tháng... 3.25
Mỗi tháng... 0.05
Mua báo phải trả
tên trước.

VENDREDI
2 MAI
1930
INDOCHINE
Nº 13244 In ra 10 giờ sáng

Số tiền của Nam-kỳ
glúp đến bị lật bén-Pháp

Số tiền của Nam-kỳ quyền thay
và giùp dân bị lật bén-Pháp, nay có
những lính đã gửi số tiền ấy lên quan
Thống-Đốc rồi.

Tỉnh này đã quyền được bao
những kinh phí sau này :

Séc-trang	35.000 \$ 00
Hết-trang	1.80. 35
Tranh	2.614. 29
Linh	1.616. 00
Tranh	1.130. 00
Long-huy	1.937. 00
Thien	945. 00
Bach	810. 00
Cholon	721. 50
Nam	414. 80
Còn-Nam	385. 01
Tây-Nam	356. 91
Vũng-Tàu	168. 00
Cong-tu-đi	40.361 \$ 35

**Ngày 1er Mai ở
Saigon**

Nhóm tối ngày 1er Mai, là ngày
lao động của bọn công-đóng, mày
hùa trước & Saigon cũng có kẻ rải
truyền đơn xin giục lao động, nêu
chi mít-thám và cảnh-sát để-phòng
dù-lâm.

Ở đây, tuy là tinh hinh hôi này
cũ kia lùn xộn nhưng vì có lính
trảng phảng thủ, rất nghiêm nên
chỉ bừa qua không có xảy ra đều
giảm lõng hết cả.

Từ linh-kim đến linh-canh-sát
chi linh-san-dâm đều hết sức cảnh
phỏng và đêm 30 Avril rạng ngày
ngày 1er Mai, các con đường Saigon,
không có chỗ nào là không
có dấu chấn của lính bước đến.
Người ta đường đều bị xét hỏi.
Thậm chí đèn các xe hơi đều cũng
bị bắt kẽm tra xét, chỉ trừ xe của
những tên mìn-thám.

Mấy ngày trước, ngã ba và đầu cầu,
thì đều có đặt những cồng dồn
người qua đường tra xét. Vì nghiêm
không như vậy nên sớm mai ngày
1er Mai không có việc gì xảy ra ở
Saigon.

Nhưng ở Giadin, sớm mai ngày
kỷ, có một người lính lại gặp một
cối họng dù giáng ngang qua đường.
Những báng dù ấy có vẻ dấu hiệu
bắn liên hàng mìn-vàng. Gần bên
đầu hiệu ấy, lại có dấu thêm cái
ngòi súng ném nhanh lảng giã.

Tren và dưới cái búa liềm lại có
viết hàng chữ Quốc- Ngữ như vậy :

*"Hội lao động, nông-phu và
quân lính, hãy hiệp nhau lại."*

Dưới kẽm : Đảng Cộng-Sản.

Tại cầu Bình-Lợi
Tôi bữa 30 Avril, lính ở Giadin
cũng có cảnh-gác và cầu Bình-Lợi rất
nhặt. Lối một giờ khuya, hai người
lính bị bắt vì bị tịch có vé khâ
ngi.

Ở Phủ-nhuận

Tại Phủ-nhuận, vào khoảng bảy,
tám giờ, lúc thiên hạ còn qua lại
đông đảo, thì có vài người mặc áo
bô xanh quấn vải trắng di rái giày
truyền-lon trong mây cát quấn và
mây nhà ở gần đường, xui nhún
đầu hào mồi đập ngày 1er Mai.

Ở Gò-vấp

Theo như tin tức các báo Tây thi
hình như sớm mai bùa ấy có
những truyền-lon cong-sán rủ trên
chuyển xe nhất, nhưng có nhiều
người di chuyển xe ấy, đều nói
không nghe gì động tĩnh hết cả.

Nơi đường Champagne

Có bài quân-thứ là di tuân phòng
cố bắt dọc đường chuyen người không
có giấy từ giã cả. Trong ấy có vài
người black-ký, có vé khâng nghỉ.

Ở đường Champagne, người ta
cảng cũ lượm dọc đường những lán
đỗ, cảng cũ cảng-sán rải ra.

PHIMA ! PHIMA !
Từ ngày 25 AVRIL tới ngày
1er MAI đã có một cuộc bảy
Phi-Má tại cửa hàng Nguyễn
chi-Hòa, 83 đường Catinat.
Xin mời quý Bà, quý Cô tái
cợp màu mè kẽm tré.

VĂN-DE VĂN-HỌC Ở XU-TA

SỰ XUẤT BẢN SÁCH

Phà, tàu & xã hội nà, nhà trai
sí cũng được người ta biết đến.
Mặt thành tài hiền, mèo thiên,
long gấm, nhà văn-si vẫn đang
trọng mă, tài cao, học giỏi, thấy
rộng, hiếu xá, nhà văn-si vẫn đang
qui mà!

Xuống viết kinh trời đất, ra văn
động quí thiên, phà thời hư, tri
trí vạy, ran đưa dữ, sinh người
mè, sự nghiệp chỉ một cây viết, mà
nhà quyền qui phải ghê, già tài chỉ
một bộ ván, mà nhà phi-hà
phi-hà nè. May ái đã được như nhâ
văn-si?

Tôi dám nói rằng: văn-si mà thật
là văn-si thì ngồi viết hì quay vè
đầu, thè-giờ ngà vè đó; họ nhurtle
như phết, không có quyền cai
quản xác người mà có quyền cai
quản hồn người, súc của họ mạnh
gấp mấy muôn bính, ánh-huống
của họ mau như gió bay đi chớp.

Trong xã hội loài người này, bao
nhieu việc kinh-thi, bao nhiêu việc
phá-hỗ, bao nhiêu anh hùng hào
kiệt đều là con của họ đê ra cá.

Vì ai mà thiên hạ tôn quan, rồi
vì ai mà thiên hạ đê xô đến chủ ?

La thật nhưng chỉ có nức ta và
phát mèi cho cái sự mà thôi.
Rồi rò vè vang là nhú vòi-toan H-
lich-si cách-mug năm 1782, biết bao những
bạn-ghia-nam-nhun, dà hò hò về
nguồn dòn chát, biết bao nhiêu bạn-
anh hùng hào kiệt, đã hì sah vè nêu
đeo. Dòn-đeo như thế, lich-si như
nó chay.

Nếu ai mà dám dọc học-thuyết ông
Khổng-Tử, ông Mạnh-đức-tu-Curu,
ông Đạt-nhữ-Vân, ông Mâ-khắc-Tu
thì phải sợ cho cái sự nghiệp nhà
văn-si. Tôi thay lì qui thay lì Vị đại
tay, cái dìa vị nhà văn-si mà dọc
dời, tên tôi là ở mây chòi, cái sự
nghệp nhà văn-si mà tên gọi cũng
ở mây chòi.

Nát gan vì thế-đạo, cái mặt với
văn-chieng, có vây mèi ra nhà văn-
si. Thế mà than ôi ! ở xã hội ta có
một hạng người khâ-dòng, họ làm
trong rong : Hè dòng vai văn-si là
dọc học-thuyết, phai dàn
ra làm nhà văn-si. Vì có làm nhà
văn-si m'vì có con ùn.

Thời thời họ cứ viết liều, viết
liều một pho tiêu-thuyết, rồi cứ
đem đưa cho nhà in, in xong là
bản cho tiệm ròm. Sách in \$0.00
m'vì cuồn đê giá (\$0.00 rồi bón lại
\$0.08. Tiệm-ach-thay giá rẻ cùa mua
nó là m'vì in 2000 cuốn họ to
dựng 60\$.00.

Cái họng người thể syai dàn dùng
mà dùng hì máy đồng tiền lương,
chỉ bằng viết sách một tháng it ra
cũng dọc học-thuyết cả cái tên

như người kinh-trong, cùa hì
sự nghiệp van-chieng, cùa hì
thi hì, không mang nghĩ tôi ;

không biết viết bao-cung viết bao,
không biết viết sách cung viết
sách, nặng hòng ra chát, nói
chẳng nèn lời, đầu Ngô minh Sô,
đầu chặng vào đầu. Miền sao cho
viết dọc một bài bài, hay ra một
vài cuồn tiêu-thuyết, là họ lèn m'vì
văn-si. Chết rồi ! Văn-si gi mà đê
vậy ?

(Còn nữa)

Hồng-Tiêu.

250 người làm trong nhà máy đèn Cholon định công

Mấy bữa trước, bọn công-sán ủ
dày cãi truyền đơn xin em-lao
động đến ngày 1er Mai thi định
công. Không biết anh em-lao-dong
trong nhà máy đèn Cholon, đê phai
đi nghe lời cõi động ấy hay không
mùi sáng ngày 1er Mai mới hòng
đến ra thi 250 người làm ri nhau
đinh công hót.

Viec định công này hinh như
không có ảnh hưởng gì tới công
việc của nhà máy đèn hét, vì ngày
hôm qua, tuy không có người làm
máy vừa vía, dien vẫn cõi
cienh-hay và xe vien nho thuong.

Suốt ngày lửa qua, linh-canh
sát canh gác xung quanh nhà máy
rất là nghiêm nhât, phong anh em
lao-dong cõi gây ra việc gì lòn xon
chung.

Những người định-công yêu cầu
ông chủ nhà đèn 5 điều như sau
này :

1. Làm lương ;
2. Làm việc 8 giờ ;
3. Không dọc phạt công của
người làm ;
4. Không dọc bắt người làm
đi làm ngày chúa nhật ;
5. Chủ và cai không dọc đánh

Sáng hôm qua, sau khinghetinnay,
bồn-kéo cho người vào tận Cholon,
rồi, không dòng nữa.

Một kim thời....

Lại nói thêm về vụ
thanh-trá mít-thám
Phạm-huy-Dương
bị thích-khách

Phóng-xí của bón báo tại Hanoi
lại tái-gởi tin thêm rõ ràng về vụ
đu-châu-tri, nay.

Cát xe máy bón hàn người

Lúc thích-khách bón Phạm-huy
Dương ròi thi nhảy lòn xe máy
phóng-chay, mấy người lính tay
đang di xe máy ngang qua chỗ da
tay ra thám-kịch, thấy vậy thi múa
người ấy cùng phong xe máy dọc theo
tay-giái, xe máy ấy cung là
cát xe máy hàn hàn, thi bón xe máy
nhảy lòn xe hàn di mất.

Linh-canh-sát đã kiểm, dọc cát
xe máy ấy, là xe sơn xanh, nhưng
không biết của hàn-nào hàn, cung
chẳng có số ghi hàn.

Người ta đoán chắc rằng cát xe
may ấy cát xe máy hàn

Sau cảnh-sát hỏi em Nguyễn-
thái-huy là Nguyễn-van-Nho, tức là
thích-khách ông giao Du, thi mua
nhìn xe máy ấy chay tron.

Người ta là niêm phong cát xe
xé lòi, và dòi dòi để thu thoát, té
ra cát xe ấy, mà cũng có lich-si.

Lúc đó cát xe còn mìn héo, Sô-p-phor
bóp kén... Có một người gác chay
ra... Tôi biết một anh gác đó, là
anh Poli... Tôi biết kêu anh và nói :

- Poli ! Poli ! m'vì cát xe ! Tôi
đây, bà Ha Nô.

Song thằng Poli không nghe tiếng,

bò di vò tuổi. Lúc ấy tôi đã đuổi
sắt him rồi, rồi có thang gác nhô
túi di ra, thang này là Habert. Tôi
kêu nó lòn tiếng :

- M'vì cát xe cho tao, Habert !

Cát xe mìn, xe tôi di vò... Tôi
tới khai với người ta mìn cát xe
cho mìn vò, rồi hàn hàn, mìn ra 20

đòn, rồi lại trù ra bìn, mìn ra 20

mìn chờ và phong nguc của tôi

Việc tôi trùn đó, tôi chỉ làm có
một mìn mà thôi.

Chuyện của mìn đã thuật ra cho
người ta chép đến đó là hết.

Cir theo như lời mìn đã thuật lại
như vậy thi việc mìn tròn, mìn chí
điều-khánh có một mìn,

chứ không có ai dũng mìn hết.

MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ TÀI GIỎI LÀ LUNG NHÚT ĐÓI MAY
CHUYÊN MỤC HA-NÔ VƯỢT NGỤC

(Tiếp theo)
Song tòa thi không tin điều đó. Gó
lại náo người đàn bà đã bỏ ta 18
ngày rồi, lại có thể leo qua cửa sổ
mà xông pha đêm tối một mình
như vậy.

Tòa làm ăn kết

Tòa tra xét về việc mìn Ha-Nô trốn
ở nhà thương ra, có hỏi người này
người kia đã hét, song mìn người
nói thật khác, không biết rằng mìn
đã trốn ra ngoài. Người ta cho mìn
đến ông Jean Chiappe, là Cảnh-sát
trưởng ở Paris, trong mấy bón
tỷ đồng tiền, nhưng nghe tin mìn Ha-Nô
trốn, ông lập tức trở về Paris,
hỏi những người có trách-nhiệm
để tìm kiếm, để bắt mìn.

Ông Jean Chiappe, là Cảnh-sát
trưởng ở Paris, trong mấy bón
tỷ đồng tiền, nhưng nghe tin mìn Ha-Nô
trốn, ông lập tức trở về Paris,
hỏi những người có trách-nhiệm
để tìm kiếm, để bắt mìn.

Sô-p-phor Thérissod khai...

Có người sô-p-phor tên là Thérissod
tự tên tòa khai. Người này chính
là người sô-p-phor thứ ba, mà mìn
đã thuật chuyện trên kia, là người
đưa mìn về nhà ngục Saint-Lazare.

Thérissod khai với hai ông có Bendist
và Badin rằng: "Tôi khuya, tối 10
giờ, ở trên lè đường hè gác đường
Lancry và đường Magenta, có một
người đàn bà đứng dở một mình,
thấy xe trolley đi ngang thi ra dấu biếu
tôi ngừng lại. Mìn biếu tôi chay xe
tới số 107, đường Saint-Denis.

Khi tôi trước cửa ngục Saint-Lazare
tìm mìn nón sô-p-phor đợi mìn

tới khai với người ta mìn cát xe
cho mìn vò, rồi hàn hàn, mìn ra 20

mìn chờ và phong nguc của tôi

Việc tôi trùn đó, tôi chỉ làm có
một mìn mà thôi.

Chuyện của mìn đã thuật ra cho
người ta chép đến đó là hết.

Cir theo như lời mìn đã thuật lại
như vậy thi việc mìn tròn, mìn chí
điều-khánh có một mìn,

chứ không có ai dũng mìn hết.

(Xin đọc tiếp trang sau).

Hỏi người Annam

BẮT ĐÁ - BANH

T. C. T. T. ANNAM
Buổi nhóm ngày 28-4-80

Về cuộc tuyển cử đang chia một chiến trường để thi cách thể-thao hơn hết thi Tông-Cuộc định trong kỳ hội tới nhằm ngày thứ ba 8 Mai thi khai thám.

Tông-Cuộc có lời mời hết thảy anh em bộ thể-thao đến dự cuộc khai thám này.

Những người viên có phần trách nhiệm trong cuộc khai thám xin lại nhóm dùng 8 giờ.

Victoria xuống Cần Thơ

Mỗi hay tin rằng chùa-nhựt tại đây hội Victoria Sportive sẽ xuống Cần Thơ tranh đấu với hội Cantho Sport.

Hội Cantho Sport vẫn là một bộ khá lâm nên cái match này ác sẽ kịch liệt và cung.

Hội Victoria lại có cagy lòn-bào cho chiến trường hay rằng sớm mai chùa-nhựt phải tự tại hội quán ở đường Gallieni số 222 cho thiết sớm đã xuống Cần Thơ cho đúng giờ. Ban Trị sự Cantho Sport dùng 11 giờ sẽ nghinh tiếp tại bến đỗ Bassac.

Ba trận đấu đầu tại sân Mayer sẽ góp tiền giúp cho Lâm, Lương

Thứ bảy tuần trước, nhóm cuộc

Đã bắt được kẻ r้าย truyền-đon ở Baria

Số hôm qua, Bắn-báo đã có thuật vụ r้าย truyền-đon & Baria; song không biết là ai đem truyền-đon mà r้าย đó, may nghe tin đã bắt được kẻ kỵ r้าย, nên xin thuật tiếp dưới đây cho đọc - giả tưởng tết.

Cách vài bữa trước, viên sondaм & Biên-hòa có được tin số mìn-thảm cho hay thế nào bắn-tor Mai cũng có bọn cung-cản di r้าย truyền-đon cùng khắp lục-tỉnh. May mắn kinh phục ? Vày chúng tôi ưa ao, chiều chua nhứt tối đây, ái của anh em trong các hội thể-thao đối đầu với nhau trong khi hoen ngn, thiệt đáng khêu nguyi và cung.

Lần này tối phiền Lâm, Lương / Tông-Cuộc như muốn cứu giúp nhí vĩ đại trưởng của hội Commerce, nên dù bàn tính với sáu hội Licorne Transit, Paul Bert, Bình-dông, Thuadumot, Khanh-hội, để tên chiểu Chùa nhựt tối đây, & hội tranh đấu với nhau tại sân Mayer, gop tiền cứu giúp hai người bị sự r้าย ro ấy.

Cái lòng hảo nghĩa của Tông-Cuộc và của anh em chiến trường trong sáu hội trên đây ai nghe qua mà không kinh phục ? Vày chúng tôi ưa ao, chiều chua nhurst tối đây, những ai là người ham mê Thể-Thao xưa nay, nên nhém chút giờ rảnh đến tại sân Mayer, trước là coi ô hộ, đưa tài, sau quyền giúp một số tiền để cứu giúp anh em trong con hoen ngn.

BINH-HÒA SPORT

họ mới thừa dịp mà r้าย truyền-đon được.

ba người nói trên đây đều là người giúp việc cho hàng đầu ở Nhâ-bô dâ lau năm lâm.

Sáu chiếc giàn đóng giúp dân bị doi ở Bắcky

Trận bắn dữ dội hôm tháng Juillet năm rồi ở Bắcky là ai cung côn nhứt. Nhà cửa sập, mìn mảng trôi, mìn-phún khống thán được một, cái thâm trọng áy các báo tay nam ở Saigon ta cũng dù một phen có nói lên rõ.

Thế là từ ngày ấy, lúa mì ngày mỗi lên giá, đồng bao ta ngoài Bắcky phai lâm vào cái nạn đói. Cơn khong dù ngày hal bára, cháo rau lán lộn. Cái nạn áy chưa đến, thì nạn khác đã đến, cái mìn lúa tháng năm đến đây, vì từ lêt đến nay trời không cho được một hột mưa, lại còn mài nứa. Cũng vì cái nạn, doi áy mà nhơn dân dì vào đường tội lỗi, kí vào hoi nây, người vào dùng nợ, không còn kí là pháp luật nứa. Tất chia đọc giả cũng còn nhớ mấy trăm người nghèo đói, cù già trẻ trai ông dân bà kéo đến cùp lúa của một nhà phu hộ kia ngoài Bắcky, mà chính tờ báo này đã có dảng rõ ràng lín áy.

Chánh-phủ Pháp ở đây có cái trách nhiệm bảo hộ cho dân, dân nguy phai duy, dân doi phai nuôi theo chánh phu thi chánh phu thường, nghich chánh-phu thi chánh phu phạt, nên doi với dân bụng đối xứng lối kia, dân có thể nào chánh phu cung không nò làm ngo cho danh.

Và rồi quan Toàn - quyền Đông-Pháp Pasquier, theo lời ban của quan Thống-sir BẮC-KÝ Roblin số 500 dân bụng trồng mìn trán kia không chịu hỏi với mìn lynch oen đây, nên đã xuất ra một số tiền sáu chục ngàn đồng để mua lúa phát cho dân đói.

Có kí lại nói có hai người Annam ăn mặc hàn bò lâm, đi trước cái xe r้าย truyền-đon kia cũng bị bắt một locyte với ba người nô. Lời đồn ấy là lời đồn huyền, không có như vậy.

Cái xe hơi của hàng đầu Franco Adalique hôm ấy chờ 5 người sáp phor, 1 người thợ máy và 1 người thợ sơn đi Baria là tại hàng đầu Saigon có nhiều tiệm hàn-sản nganh ở ngoài rìa sao ra xem, et và res, định vào Nam-ký mua-gao

Chuyện mèo Ha-nô vượn ngang

(Tiếp theo trang trước)

Bà Hubert khai rằng chiều chua nhứt, bà đã nhận ra rằng sau bờ đó, người thi mìn của bà Ha-nô tên là De Pre, là một thám-thâu, và tôi chuyển lầu làm bà hỏi chí De Pre kia sao và bà chỉ mìn trả lời súng lớn và súng lục kéo xuống tinh rằng chí mìn kia chả có thời gian Thudauhot, Vào xóm Ueli có lầu phòng-church làng kia bắt được.

Đến 10 giờ rưỡi, bà bà thấy hai

người thám tra Flechet và Guillot

có trách nhiệm canh-gác bà Ha-nô,

sao bà ấy không có mặt ở đó. Cùng

trong giờ ấy, bà đang ngồi trong phòng làm việc bà, bà nghe

phòng bên có tiếng cùi gỗ động

bà sanh ngót, lập tức mở cửa ra

cửa phòng bà ra đứng ngó chừng

với sự gi

Giá tiền vé cùa

Pelouses 0 \$ 20

Tribunes 0 \$ 00

Tiền thau vé cùa sá cho 2 chiến

tướng Lâm và Lương vì chàng

may phải bị r้าย ro trong khi đá

duyết bifa thứ bay rồi.

Cùng chiến trường và hội-viên

hội Bình-hòa Sport

Chung tối lẩy làm dân lồng mà

cho anh em trong hội Bình-hòa hay

nhà vui

Padure, đều ở nhà chung, gần phòng

giấy của bà Hubert, cũng đều khai

nhiều vui

Thi-Ngoi và Thị-Gâm thường

đến nhà bà

để ra đánh bài

HÀY DÙNG PHÂN TRO HIỆU “CON CÁ”

THÌ HUẾ LỢI TĂNG BỘI PHẦN

CUỘC THƯỞNG 300\$

Trong năm 1930 này, quý ngài và trùi lại 5 phần trăm
còn dài may hay là may công ở bến
biển sẽ được trả lại 5 phần 100
(5%) Nghĩa là 100 \$ 00 sẽ trả lại
100 \$ 00 sẽ trả lại 05 \$ 00 và quý ngài
còn được dự cuộc thưởng 300 \$ 00
nữa.

Tháng tới làm 2 việc hao tốn lót
2, 100 \$ 00 đến quý ngài để chia
còn đến bến biển đây là cho nên
mỗi tháng phải đạt thành vượng
như ngày nay. Vậy chúng tôi mời
quý ngài lên thăm trung tâm Việt
Nhật cho biết bến biển của người
tiếp xúc kinh doanh, hay là quý ngài
còn sỉ hàng may mặc Tây và đồ
Anh mà không có kinh doanh, ní, tessor
và hàng hóa Langue, Anglaise,
Bombay dù mua ráo dép.

Còn như quý ngài ở xa mua cần
dùng may, gấp xin kêu Téléphone
982 hay là đánh giấy tiếp Adr.
Adr. Auger & Cie, Saigon. Để
bản hiệu may lập tức làm trong
hàng ngày sẽ được bạn.

Còn dùng thêm: Người ta mua kinh doanh
Tiệm may: Augrandelle Xuân-Viên
44 Rue Amiral-Courbet, 44 - SAIGON
Téléphone 982

VỎ XE DUNLOP
để dùng vào

XE HƠI-XE KÉO-XE MÁY

Có bán tại

Saigon: Pellerin Comptoir 68 Pellerin
Telephone: 375

Cholon: Comptoir Cholonnais 86
Tổng đốc Phuong
Telephone: 217

Truong-van-Cam

Đại lý cho vỏ xe DUNLOP

Dépôt à

Cholon. Select accessoires
Mitho. M. Hô-phát-Chết
Vinhlong. M. Lê-ngoè-Chân.
Sadec. Mme Nguyen-thi-Mão.
Cantho. Mme Tran-thi-Bóng.

TRƯỜNG HỌC & BÀO-THAO-VÝ

LỚP HỌC TỐI

1. Day bài toán nhà bẩn do một vị giáo sư người Pháp, hiện
làm Expert-Comptable, tại các Tòa án Saigon và đã từng
làm việc có trên 20 năm nay ở các hãng bẩn lớn bên Pháp
và Đông Phá.

2. Day bài Langsa và Toidn pháp để thi vào trường
Lycée-Travau publics, số giấy thi: Postes et Télégraphes
tổ Thống Chánh (Doanes et Régies) do một ông Giáo có
hàng cấp Tô-thi-tay, một ông có hàng cấp Gao-dang Sr-pham
và Mando chayet day.

3. Day bài Hán để một ông danh nhớ thuyền day rất mau
biết.

Xin hỏi: M. Hô-phát-Vỹ
tire là chủ tiệm CHÂN-THỦY
ở số đường Mac-Mahon Saigon

VIỆC THẾ GIỚI

TRUNG-HOA

CÁI VĨ-KIẾN CỦA MỘT TỔ BÁO
NGƯỜI NGOÀI ĐỐI VỚI
THỜI-CUỘC TÀU

Cái sự lầm lạc của Trung-giới-
Thạch từ khi năm quyền chính đến
giờ, là sự cung Phùng-ngoè-Tưởng
quyết liệt.

Phùng là một tay vò-nhơn tối
nhất ở Tàu, nếu Tưởng mà biết
trước sau giữ cho trọng vẹn linh
bằng hữu với Phùng thì ta chắc
rằng Chánh-phủ Trung-Ương chưa
đã bị bọn phản-động làm rung
rinh được.

Thứ col đà hai năm nay Chánh-
phủ Trung-Ương thành lập được
lâu dài như thế, không phải chỉ chí
nh thức mà còn có Trung-Ương, mà
chính là tự họ Tưởng năm được cái
quyền lify như cửa biển vậy.

Xét ra, mỗi tháng tiền Hải-quan
này thâu được, trừ tiền trả nợ ngoái
quốc rồi, còn thừa lại 500.000.000.
Vi thế mà cái địa vị Trung-Ương
có kín bon các đám quân-phết khác.

Cái chiến-công của b, Tưởng lúc
giờ đầu phải là cái chiến-công bằng
thiết-ky ở trên trán-mạc, mà là
cái chiến-công bằng kim-tiền. H
Tưởng thường hay bộ tiền ra để
mua lồng quân bộ hạ của kẻ thù
nguyễn của mình. Bay giờ Diêm
Phùng liên-hợp nhau đánh Tưởng
Trên việc quản, Phùng, Diêm đã
rinh hồn Tưởng, mà trên thủ-doan
dung tiền, Phùng, Diêm bay giờ
cũng chẳng kém chi. Thế thì ta
biết chắc rằng Phùng, Diêm sẽ chặn
lý cái quyền Hải-quan trong lãnh
thổ của mình. Nếu thật thế thì
Chánh-phủ Trung-Ương mất đi mỗi
tháng 700.000 đồng là ít.

Có Mỹ các luật Hải-quan, ta
mà nói, thì liệt-cường không có
phép can thiệp vào chuyện bon vò-
nhơn giành giựt nhau, nếu like
như là vi phạm.

cường mà muốn giữ gìn quyền lợi
của mình thì tướng nên chặn cái
thuế Hải-quan & Thượng-Hải để
khỏi trả bớt nợ họ mắc mavin.

Cái thời-cuộc của Trung-quốc gần
đây rất là đau đớn, cứ theo tintuc báo
đại-công-lâng-thi thuế đất & các tinh
tai-thu trước mười năm, còn quan
lại thì ngày càng hụt hụt. Nhưng
kể có tri thức ở kic-phuong chắc
cũng công nhận cái ý kiến của ta
dày vậy.

Quán của Phùng, Diêm đều
đều trung-tinh công-dạo

Bạn Lưu-Ký, Tống-triết Nguyễn,
Vạn-truyễn-Tai đều đến, Trịnh-châu
để đợi Phùng thương-nghiệp

Còn bọn Trần-công-Lúc, Vương-
pháp-Cần, Trần-Lò cũng sắp đến
Trịnh-châu để cùng Phùng thương
nghiệp.

Quán của Phùng đều có dạo mồi
tẩm vùi dề mấy chục chục trung
Công-dạo. Quán Diêm cũng vậy.

Thạch-hữu Tam bắt đại biếu
của Trưởng-glòi-Thạch.

Tưởng-giới-Thạch muốn đem tiền
nuôi dứt hai bộ quân của Phùng
là Thạch-hữu-Tam và Phó-tác-Nghia
nhưng kí đại biếu của Tưởng đến
nơi thi Thạch-hữu bắt ngay đì ấy
giải qua Thái-ngoèn giao cho Diêm
phát lắc.

Ngô-Bội-Phu lại hoat - động

Phi-quôc-giả đã khởi sự ở ranh
Tử-xuân và tỉnh Hồ-Bắc, họ muốn
tôn Ngũ-bội-Phu làm chủ.

Bốn-dinh của Diêm dời qua

Thach-gia-Trang

Quán-dịi Son-tay sáp khói thê-
công, nhưng vì chỗ đóng quán xa
cách không tiện cho đường vận-
tai nên chỉ Diêm dịnh dời bốn-dinh
qua Thach-gia-Trang để tiện việc

Thi-huy.

Người ta chưa biết nguyên nhon
việc kia là vi đâu.

CÁC BẢN NỮ-LƯU

Muốn cho được mìn-màng hòng-nhuận
Hàng dùng phân Nói-Hỏa

TRƯỜNG-XUÂN-PHÂN

Phân này làm ra cho các bà Cung-phí Mị-nữ trong Nội-cung dùng.
Mái thon ty-nhiều, tóc nước da, trê toyết được tản nhang, trêng cá, thâm-
tim, mun den, da nám v. v.

Bón da, đòn ông, con ait dùng được cả, vò hụt.

Phân có ba màu: TRẮNG, DA-NGƯỜI, HƯNG LỰT.

Giai bón mồi hộp 0 \$ 50

Ai mua sỉ, mua lẻ, xin gửi thư và Mandat cho:

Mme Đặng-Túi-Hồi
38, Rue de Reims (Elage), Saigon.

Có gửi bia khắp nơi.

Phân nái cho được thứ phân chính hiệu của Madame Đặng-thi-Hồi chỗ tạo,
sự mua lùm thứ già, dùng vò khai.

Diêm, Phùng truyền lệnh cho
các quân phải bao-hộ
người ngoại-quốc

Diêm, Phùng truyền lệnh cho các
quân phải bao-hộ tinh mang và
tai-sản và các giáo đường của người
ngoại-quốc.

Tưởng-glòi-Thạch mở hội
nghị khâm-cấp & Hán-khâu

Vì việc quân cắp-bách nén Tưởng-
glòi-Thạch mở quân-sự hội-nghi ở
Hàn-khâu, với bọn Hán-ung-Khâm
cùng các tướng đến thương-nghi-

AN-BỘ

Chánh-phủ Hồng-mao muôn
đổi-phó thẳng tay

Ludh-don 30 Avril. — Vì tình
thế cách mang ở An-dô ngày nay
rất nghiêm trọng, nên chỉ dir luogn
nhon dân Hồng-mao yêu cầu chánh-
phủ đổi phó thẳng tay.

Nam-tước Brendford, nguyên làm
Nội-vụ Thượng-tho, nói rằng tình
hình bên An-dô mỗi ngày một lớn
và có ý trách chánh phu sao lại làm
thinh không tìm cách gì đổi phó.

Theo ý ông rất biếu đồng
tinh về sự dùng thái độ quả-quyết
đảng đổi phó với thời cuộc nước

An.

HUẾ-KÝ

Có phải là vì chuyện
độc-lập chẳng?

San-Francisco, 27 Avril. — Bém
mùi ròi, có tin cắp bão với cảnh-sát
rằng có đám người Phi-luật-tan và
người Huế-ký đánh lòn đòn lòn.

Người đại biếu của Phi-luật-tan
là Merlin Hemlee bị mùi dao đâm
ngay vào phổi, thương tích nặng
lâm, b nh tình rất nguy.

Người ta chưa biết nguyên nhon
việc kia là vi đâu.

MỸ-THÀNH

GRAVURE-CORDONNERIE
83, Boulevard Charner
SAIGON

CHARNER SAI-
NGUYEN CAT
GRAVEUR

Chuyên mòn khắc dấu đồng-dau cao-
so, bằng đồng-bàng đà cầm-thuy vù-
kiết.

Bóng giày tay giày ta theo kiểu kim-
thoi.

Bản các kiêm-nón bằng-leje và cò-
thy săn nón.

Lâm man và túi già rỗ.

Kinh cáo

Giá Gạo

LÚA

Giá ngày fer Mai	Bèm tót nhá wady
Cholon, k2 cù bao	
MỘT TẤ	MỘT
60 K.	100 K.
5. 01	8.20
5. 60	8.20
5. 78	8.50
5. 68	8.35

Vinhlong	5. 01	8.20
Gocteng	5. 60	8.20
Bai-sau	5. 78	8.50
Radioc	5. 68	8.35

TUẤT

Cap Tourane	10 Mai
Lt. de la Tour	8 Mai
P. Benolt	11 Mai
André Lebon	13 Mai

Ô TÀU và Nhựt qua:

Angers 9 Mai

Ô Trung-Bắc-Ký :

Amboise 2 Mai

Kouangsi 3 Mai

đi Singapore qua:

G. G. Roume fer Mai

TÀU BI

Sang Pháp :

Angers 3 Mai

Kounangsi 3 Mai

Cap Varella 3 Mai

Ra Trung-Bắc-Ký :

Claude Chappe 1 Mai

Lt. de la Tour 12 Mai

Cap Tourane 12 Mai

Sang Tàu và Nhựt :

G. Metzinger 3 Mai

P. Benolt 16 Mai

đi Singapore :

G. G. Roume 5 Mai

GIÁ KHÔ

Giá mỗi 100 kilogr từ 17.000 tới 18.000

GẠO

Giá ngày 30 Avril 1930.	Bèm tót béo tào, không kê
	thuế xuât-cảng : tinh cù bao
MỘT TẤ	MỘT
60K.700	100K.100

Gạo số 1.100.25.7.	8.17	13.47
Số 2. 1.50.40.7.	7.80	12.86
Số 2. 1.50.55.7.	7.55	12.44

Túi số 1 và số 2	7.43	12.23
Túi số 3	6.85	11.29
Số 4	5.85	

NƯỚC TRUNG-HOA NGÀY NAY

CÁI DÃ TÂM CỦA TƯỞNG-GIÓI-THẠCH
TỐI ĐÂU LÀ CÙNG

(Tiếp theo và hết)

Nhưng trong lõi này không biết tiếng kêu than của hàng muôn người và tội có hòa với khát nhẹ phè-trâm của cả Mỳ-Linh mà đưa vào tai Tư-tu-giời-Thạch chẳng hỏi?

Muốn phè-tranh cùi từ dứa của họ Tư-tu-giời nói một câu này : họ Tư-tu-giời là kinh-ghĩa vong-om.

Chung tôi trả lời nói về tình hình nguy-khẩn của nước Tàu ngày nay, mạo-dịch là chỉ đe cho người nào muốn biết thi-huân chò-mà-thôi, vì khôn theo dảng mà đảng kia mà phản-dom.

Quốc-dân-dảng ngày nay chỉ còn cái tên quốc-dân-lai-dé mà thôi, vì các tay lảnh-tỷ của đảng đã lợi dụng cái tên Áy-nà-brieng-đap-lan-binh-dân, ngon-lai, thiệt-thi! Nói là kinh-điển-dảng, mà sự hành-động đã làm cho ai nấy phải ngạc-nhiên, thì chỉ là cái hội đồ-hàng-gặt-nét người ta đồ-thoi. Nếu như có người nào thuật cùi tài, chán-chán một tẩm-lòng ái-quốc chon-chinh, đau-dớn cho cùi vận-mang của dân-tộc mình gởi vào tay bạn « cùi-mập », mà muốn gây-dụng cho nước-một thời dài-mề thì tire-nhien đã bị ông Nguyễn-ooi-Tưởng kia cho là bợ-phản, bợ-quân-phụt, bợ-dé-quoc, bợ... rồi biết nỗi bợ gi-nữa?

Nam-ngoài, họ Tư-tu-giời là-hanh-bát vien dj-tu-trung Lý-lê-Thanh-lam cho trong chinh-giảm nước Tàu phải trả qua một hồi song-giò, đó cũng là một chặng-cùi cho ta thấy rồi! Lại mệt-day, trong lúc Tư-tu-giời-Trung-trung dàn-đủ quyền của Tàu-dì tuyn-có bối-tên-dâng-viên tên Tàu-Trung-Son phu-nhau và Uông-Tinh-Và tên-xanh là hai người mà toàn-thì dàn Trung-hoa vẫn coi là cùi-tinh của họ.

Tôi xin nói rõ qua ieu-si của hoi-nhom-vat-nay.

Tàu-Trung-Son phu-nhau my-danh là Tông-Khánh-Linh, tức là chí-ruột của Tông-Mỳ-Linh v.v. của Tư-tu-giời-Thạch Bù-Tông-Khánh-Linh từ khi chúng chết thi-cùi-bi-mình là Tư-tu-giời-Thạch-ham-dà-huon, đến nỗi không dám ở trong nước mà phải ra ngoi-quoc-ở.

Uông-Tinh-Và là tin dù-thân-thiet của Tàu-Trung-Son-tien-sanh, không bao giờ rời ra nua-hieu, trong hie-tien-sanh gần-hap-hoi-thi-chinh là Uông-hau-ha-thang-thuoc-ben-minh-tien-sanh, đã hành-giao nhung loi-di-huan của tien-anh, và viết ra thanh-bai-di-chuc, tire là bai-má-eu-hanh-deo-mit na day na tang, tang-nien-luu-ô cuu-muong-vay.

Bất-khi là bie-nuô co-hoi-nghi-gi, ngoroi ta đều phai doc-di-chuc kia de-nhie-thi-roi cong-nghiep-cua ngoroi khui-nay. Nhưng nước Tàu ngày nay cung-khong khiec gi-nuoc. Tau-nay truoc tuy nguoi ta goi no là dan-chu cong-hoa, nhưng cung-van là mot-nuoc chia-ra-giai-cap.

Nhung-truong-hu-huyet kia chi lam cho nuoc Tàu chon-tan-hia cùi-nuô kinh-te khung-hoang chi lam cho dan-chung sa-vaon-canh-ban.

Tuoi-hoi ai-chiet-trach-nhiem ay? Nau-khong-phai-Tuot-giòi-Thach vi-ngoroi-cuoi-Tuot-thi-con-ai?

Vi-lam-mit-people dàn-Trung-Hoa mi-chon-ti cho cùi-viec

canh-tinh-dong-bao-cu-chung-tu-khoi-con-mong-tu-lu-cu

phien-su-phai-han-cua-chung-toi

vi-chung-tu-mong-rang-nhung

ting-thun-kia-nuoc-ngoai-gio-dua

duy-nu-hay-may-thieu-truoi-de

chung-ti-toi-nuoc-oan-khie.

LEW - MAL.

LE-van-Tal

N-82 Rue Georges Guynemer
(chay-cu) Saigon

Muôn bán Chaudière nhà máy cùi-cout-tot giá rẻ

1 cái 100 mã-lực có ống khói

1 cái 70 mã-lực

1 cái 50 mã-lực

1 cái 40 mã-lực

Hồi tại báo-quán

ĐỨC-NHÀ-NAM

72. Lagrandière, Saigon

ÔNG NAO ỦA NGHE HAT NHÀ TRÒ, CÔ ĐAU

Lại ngày hôm nay-DU-NH-LIEN thi-cùi-cac-dau-kep-co-danh-tieng-hai-hay-à-kie-kie?

Các-thay-muon-tap-dinh-quay-cho-miu-biet, ta-ngay-niem DU-NH-LIEN mà-muon-mot-cac-may-dien-vi-tap-trong-nu-thang-thi-thanh-nghie.

Bo-hien-chuyen-han-nhieu-hang-hai-kh-va-vin-nay:

Bien-dâ-phu-tung-xe-hoi, xe-may, di-hiep-hu-thieng: cùi-tai-rieng-vi-nghe-khac-con-dau, khiep-hanh-vi-dâ, va-thau, khiep-con-dau-hang-dâ-de-mô-bia.

ĐÔ-NHU-LIEN
91-98 rue d'Espagne
SAIGON
Telephone N° 690

GARAGE TÚ-HỮU

88, Legrand de la Litige, 88

Dakar, Saigon

Telephone N° 970

Sửa các thứ máy

Đóng-thùng-xe, Son-xe

Làm-nệm-xe

Hàng-sửa-các-thứ-may-và

khui-lam-ao-niệm-mui, sơn-dù

chinh-thuc-theo-vi-xe-hoi.

Thuy-lam-mau-le-và-chac-chang, xin-qui-ông-bà-den-thu-mot-lan-se-ro.

Có-viet-thu-muon-hoi-dau-chi, hoac-kieu-giai-thep-thi

chung-toi-sau-long-lam-tuy-ý

cac-ngai.

Directeur du Garage Tú-Hữu
Joseph Lê-ngoc-Cai

GRAVEUR SUR METAUX

REPARATION ET LOCATION

DAI-LY PHO-QUEN

Ban-Dia-Hat-Tieng-Bac-Ky

TIỀU-THUYẾT CỦA ĐỨC-NHÀ-NAM

Số 14

GIA-DÌNH TIỀU-THUYẾT

NỘI CHỒNG NỘI CON

TÁC-GIẢ
THÂN-VĂN

V

Người con gái ấy tên là Mít-Đen, bà cha mẹ ép-bát-nên-tinh-bi-trước ngày-dám-cưới-thì-nắng-tri-ván mà-chết-cho-an-thap. Bởi-vì-já-dém-trước ngày-cưới-ving Mít-Đen-lên-lên-trieng-núi-muon-giay-can-nghiet-thát-cùi-mà-chết. Trong-nhà-chua-có-ai-hay. Đến-canh-tu, và-chồng-nhau-nó-kêu-con-dý-lo-sim-sua-về-nhà-chồng. Kém-hai-không-thấy-trái-bời-thì-phát-tinghi, trong-nhà-lòn-ván, kiêm-Mít-Đen-càng-hết-mà-không-č. Người-chá-mới-cầm-đến-lên-trieng-núi-thi-roi. Trọng-khấu-mở-ve-nuoc-suối

con, và-đi-một-dối-thay-thay-con

tìn-ten-trên-cây-thì-la-lón-lén

càng: « Chon-Mít-Đen, Chon-Mít-Đen ». Người-nhà-chạy-lên-mở-thay

xuống, dem-về-chôn-cát. Từ-dó-dến

lên-trieng-núi-muon-giay-can-

nghiet-thát-cùi-mà-chết. Trong-nhà-

chua-có-ai-hay. Đến-canh-tu, và-

chồng-nhau-nó-kêu-con-dý-lo-

sim-sua-về-nhà-chồng. Kém-hai-

không-thấy-trái-bời-thì-phát-tinghi,

trong-nhà-lòn-ván, kiêm-Mít-Đen

càng-hết-mà-không-č. Người-chá-

mới-cầm-đến-lên-trieng-núi-thi-

roi. Trọng-khấu-mở-ve-nuoc-suối

và-vì-thì-vợ-chồng-Trong-khấu

con-Lien-và-sop-pho-cung-và-ān

và-vì-ông ? Bach-Tuyet-hỏi.

cho-mỗi-người-đóng-một-chút-rồi

cùng-với-hai-người-kia-tréo-lên-cho

tới-diện-Bà.

Bà-là-một-cái-dốc-thuong-núi,

mà-chuyen-này-không-my-dai,

không-my-glò, và-vì-diện-Bà-là

đèng-trên-dầu-dốc, nên-tréo-không

bết-mết.

U-trên-diện-Bà-giờ-thoi-thết-mết.

Diện-Bà-ở-dâng-sau-chúa-Phật. Bà

già-ri-vợ-chồng-Trong-khấu-và

bà-Phật-rồi-sé-quá-diện.

— Thay-lai-lay-Phật-mà-thuong-nhau

nhau-di-thoi-thết-mết. Bởi-rồi, cùi

đem-về-chôn-cát. Từ-dó-dến

lên-trieng-núi-muon-giay-can-

nghiet-thát-cùi-mà-chết. Trong-nhà-

chua-có-ai-hay. Đến-canh-tu, và-

chồng-nhau-nó-kêu-con-dý-lo-

sim-sua-về-nhà-chồng. Kém-hai-

không-thấy-trái-bời-thì-phát-tinghi,

trong-nhà-lòn-ván, kiêm-Mít-Đen

càng-hết-mà-không-č. Người-chá-

mới-cầm-đến-lên-trieng-núi-thi-

roi. Trọng-khấu-mở-ve-nuoc-suối

và-vì-thì-vợ-chồng-Trong-khấu

con-Lien-và-sop-pho-cung-và-ān

và-vì-ông ? Bach-Tuyet-hỏi.

Trong-lâm-chi-ở-trên-neon-cây

có-thuong-thay-tôi-cũng-không-nhóm, vì-dâ-ra-thân-vào-cùa-Phật

thì-chi-mong-còn-di-sanh-linh-chù

không-mảng-danh-dự-nhà.

Án-chuối-đóng-nuoc-chè-rồi, dát

nhau-quá-diện-Bà.

Kế-diện-Bà-có-một-tâm-bia-trên

có-diện-Bà-có-một-tâm-bia-trên

có-diện-Bà-có-một-tâm-bia-trên